

แผนการจัดการความเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรมที่สนับสนุนตัวชี้วัดกลยุทธ์
โครงการอาสาสมัครแลกมูลฝอยในชุมชน
สำนักงานเขตบึงกุ่ม
ปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๒

- สนับสนุนตัวชี้วัด** การคัดแยกมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด
- ปริมาณมูลฝอยที่อินทรีย์ที่คัดแยกและนำไปใช้ประโยชน์ที่แหล่งกำเนิดเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๑
 - เป้าหมาย** ร้อยละ ๑๒
 - ปริมาณมูลฝอยอันตรายที่คัดแยกจากแหล่งกำเนิดเพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๑
 - เป้าหมาย** ร้อยละ ๕

๑. ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ/กิจกรรม

กรุงเทพมหานคร ได้กำหนดนโยบายที่จะดำเนินการพัฒนาสิ่งแวดล้อมของ กรุงเทพมหานครในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยการนำหลักการ ๓Rs ประกอบด้วย Reduce (ลดการใช้), Reuse (การใช้ซ้ำ) และ Recycle (การนำกลับมาใช้ใหม่) เพื่อให้เกิดการคัดแยกมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด และนำกลับนำไปใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการลดการปล่อยก๊าซมีเทนขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศอันเป็นการช่วยลดภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง และเป็นไปตามนโยบายผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการสร้างกรุงเทพมหานคร ให้เป็นมหานครแห่งสิ่งแวดล้อมเพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ไม่ได้เจริญเติบโตก้าวหน้าทางด้านวัตถุเพียงด้านเดียว แต่ต้องเป็นมหานครที่ถึงพร้อมในทุกๆ ด้านเพื่อให้เป็นมหานครน่าอยู่อย่างยั่งยืน และกลายเป็นกรุงเทพฯ เมืองสวรรค์ในอนาคตต่อไป

เขตบึงกุ่มส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัยมีการเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็วและการเพิ่มของประชากรอย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการจัดการมูลฝอย ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการมูลฝอยประสบความสำเร็จจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก โครงการอาสาสมัครแลกมูลฝอยในชุมชน เป็นโครงการที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ จนถึงปัจจุบัน เกิดจากที่กรุงเทพมหานครต้องการให้บริการจัดเก็บมูลฝอยในชุมชนต่าง ๆ มีความทั่วถึงแม้แต่ชุมชนที่อยู่ริมแม่น้ำ ลำคลอง หรือในตรอก ซอย ที่รถเก็บขนมูลฝอยเข้าไปไม่ถึง ทำให้เกิดการทิ้งขยะในแม่น้ำ ลำคลอง เกิดมูลฝอยตกค้างในชุมชนส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องมีอาสาสมัครแลกมูลฝอยในชุมชนเพื่อทำหน้าที่ในการชักลากมูลฝอยออกมาไว้ ณ จุดพักมูลฝอย หรือจุดรวบรวมมูลฝอย เพื่อให้รถเก็บขนมูลฝอยสามารถจัดเก็บได้ ซึ่งอาสาสมัครฯ เหล่านี้ คือผู้ที่ช่วยให้มีการลดและคัดแยกมูลฝอยสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งยังสามารถเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยให้ชุมชนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน และอาสาสมัคร มีการทำงานแบบวันเว้นวัน จึงจ่ายค่าตอบแทนวันละ ๑๕๐ บาท จำนวน ๑๕ วัน/เดือน โดยสำนักงานเขตบึงกุ่มเป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น ข่ง ไม้กวาด คราด บั้งก็ ตะกาว ตะแกรง สำหรับช้อนมูลฝอย หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อใช้ในการแยกมูลฝอยและการทำความสะอาดถนนซอยและที่ว่างของชุมชนที่รถเก็บขนมูลฝอยของสำนักงานเขตเข้าไปไม่ถึง ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นของชุมชน และเป็นการสนองนโยบายผู้บริหารกรุงเทพมหานครในการแก้ปัญหามูลฝอยตกค้างในตรอก ซอย ทำให้การจัดเก็บมูลฝอยของสำนักงานเขตบึงกุ่มเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างยั่งยืน จึงจัดทำโครงการอาสาสมัครแลกมูลฝอยในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม

วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้ประชาชนในชุมชนเกิดจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบเรื่องการรักษาความสะอาดในชุมชน

๒.๒ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนลดและคัดแยกมูลฝอยก่อนทิ้งและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

๒.๓ เพื่อให้ชุมชนที่อยู่ริมแม่น้ำ ลำคลอง ตรอก ซอย ที่รกร้างบนมูลฝอยเข้าไปไม่ถึง ในพื้นที่เขตปริมณฑลมีความสะอาดเรียบร้อยและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมาย

ชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลากมูลฝอยในชุมชน ทำหน้าที่ในการชักลากมูลฝอย ในชุมชนแออัด ชุมชนที่อยู่ริมแม่น้ำ ลำคลอง ตรอก ซอย ออกมาไว้ ณ จุดพักมูลฝอย หรือจุดรวบรวมมูลฝอยเพื่อให้รกร้างบนมูลฝอยสามารถจัดเก็บได้ ส่งผลให้ปัญหาขยะตกค้างลดลงและมีการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่แหล่งกำเนิดอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักวิชาการ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น ทั้งยังสามารถเผยแพร่ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดแยกมูลฝอยให้ชุมชนมีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และมีสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่จะดำเนินงานตามโครงการ

ดำเนินการตามแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการมูลฝอย ไขมัน และสิ่งปฏิกูล โดยลดการใช้ และส่งเสริมการนำกลับมาใช้ประโยชน์ของกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการในรูปแบบกิจกรรม ดังนี้

๑. กิจกรรมส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับอาสาสมัครชักลากในชุมชน

๒. กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับประชาชนในชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลาก ทั้ง ๓ ชุมชน จำนวน ๖ ครั้ง

๓. กิจกรรมจุดตั้งวางถังขยะ ๔ ประเภท (ขยะเศษอาหาร, ขยะทั่วไป, ขยะรีไซเคิล, ขยะอันตราย) ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลากมูลฝอยให้ครบ ๓ ชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลาก

๓. ความเสี่ยงของโครงการ/กิจกรรมที่ค้นพบ

ประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการแต่ละกิจกรรมอาจไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากไม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย หรือเป็นกลุ่มประชากรแฝง รวมทั้งไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรมหรือกำหนดการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม ส่งผลให้การดำเนินการกิจกรรมไม่บรรลุเป้าหมายในการลดและคัดแยกขยะจากแหล่งกำเนิด

๔. การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบันของความเสี่ยงที่ค้นพบ

การจัดทำแผนงานโครงการและประชาสัมพันธ์ในชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลากในชุมชนในช่องทางออนไลน์ และบอร์ดประชาสัมพันธ์ของชุมชน การประชุมคณะกรรมการชุมชน ซึ่งอาจยังไม่เพียงพอและไม่สามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๕. การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เหลืออยู่

คะแนนโอกาสที่จะเกิด คือ ๒ คะแนน

คะแนนผลกระทบ คือ ๒ คะแนน

คะแนนรวม คือ ๔ คะแนน

เป็นความเสี่ยงระดับ ปานกลาง

๖. แผนการจัดการความเสี่ยง

๖.๑ จัดทำเป็นเอกสาร หนังสือ แผ่นพับ โบรชัวร์ ประกาศหน่วยงาน แจกจ่ายในกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านช่องทาง อาสาสมัครชักลาก เครือข่ายพนักงานทั่วไป (กวาด) พนักงานเก็บขยะมูลฝอย และการเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์พร้อมการตรวจพื้นที่

๖.๒ การแจกเอกสารผ่านช่องทางการประชุม ผู้นำชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ฯลฯ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดกิจกรรม การลดและคัดแยกขยะมูลฝอย

๖.๓ ส่งเสริมให้ความรู้การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยให้กับอาสาสมัครชักลากและประชาชนในชุมชน

๗. แนวทาง/ขั้นตอนของการนำแผนการจัดการความเสี่ยงไปสู่การปฏิบัติ/กิจกรรมการจัดการความเสี่ยง

การเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ โดยการจัดกิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดทำระบบ Social Network อาทิ Line, Facebook ของสำนักงานเขตบึงกุ่ม ดังนี้

๗.๑ จัดทำเอกสาร ประกาศ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ การรณรงค์รักษาความสะอาด และการจัดการสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่างๆ พร้อมระบุกำหนดการ และรายละเอียดของกิจกรรมแจกจ่ายอย่างทั่วถึง

๗.๒ จัดแผนการรณรงค์ในกลุ่มเป้าหมาย และประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ต่างๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

๗.๓ มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน และมีการนำเสนอข่าวสารต่างๆ ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

๗.๔ ติดตามผลความคืบหน้า โดยกรอกแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของประชาชนในชุมชนที่มีอาสาสมัครชักลาก

การทำหนังสือ/ประกาศ ของหน่วยงานถึงกลุ่มเป้าหมาย ประธานชุมชน เพื่อขอความร่วมมือการสนับสนุนการจัดกิจกรรมในการรณรงค์การลดและคัดแยกมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดของหน่วยงานให้ประชาชนรับทราบ

๘. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง

- ๘.๑ ดำเนินการประชาสัมพันธ์การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชนที่มีอาสาสมัครชกกลาก ๖ ครั้งต่อปี
- ๘.๒ กำหนดจุดตั้งวางถังขยะ ๔ ประเภท (ขยะเศษอาหาร, ขยะทั่วไป, ขยะรีไซเคิล, ขยะอันตราย) ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชนที่มีอาสาสมัครชกกลาก ๓ ชุมชน
- ๘.๓ จัดอบรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการลดและคัดแยกขยะในชุมชนอาสาสมัครชกกลาก ไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง/ปี

๙. ผลความคืบหน้าของการจัดการความเสี่ยง/ตัวชี้วัดผลสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง

- ๙.๑ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ฯ ในแต่ละพื้นที่ประสานงานกับอาสาสมัครชกกลากในแต่ละชุมชน เพื่อกำกับควบคุมการจัดกิจกรรมตามแผนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- ๙.๒ การกำหนดจุดตั้งวางถังขยะ ๔ ประเภท (ขยะเศษอาหาร, ขยะทั่วไป, ขยะรีไซเคิล, ขยะอันตราย) ในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อส่งเสริมการลดและคัดแยกขยะในชุมชนที่มีอาสาสมัครฯ อย่างน้อย ๑ ชุมชน
- ๙.๓ ส่งเสริมให้ความรู้และจัดทำสื่อเอกสารประชาสัมพันธ์ ในการลดและคัดแยกขยะให้กับอาสาสมัครชกกลากและประชาชนในชุมชน ให้ครบทั้ง ๒ ชุมชน เขตบึงกุ่ม

๑๐. สิ่งที่คาดหวังจากการบริหาร/การจัดการความเสี่ยง

ประชาชนในชุมชนที่มีอาสาสมัครชกกลาก มีความตระหนักในการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย ชุมชนเกิดจิตสำนึกและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมรักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมของชุมชนมากขึ้น ส่งผลให้มีปริมาณมูลฝอยคัดแยกเพิ่มขึ้น และสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากการคัดแยกขยะ และชุมชนมีความสะอาด และมีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น